

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi rakennuslain 136 a §:n kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi rakennuslain säännös, jonka perusteella kunnilla on ollut oikeus saada valtiolta lakisääteistä korvausta kauko- tai kauttakulkuliikenteelle tärkeiksi määrättyjen katujen ja rakennuskaavateiden ajoradan kestopäällystyskustannuksiin sekä mahdollisuus saada harkinnanvaraista valtionavustusta moottoriajoneuvoliikenteelle tärkeiden katujen ja kaavateiden rakentamiskustannuksiin.

Muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1993 alusta. Kunnilla olisi kuitenkin vuoden 1993 loppuun asti oikeus hakea lakisääteistä korvausta kestopäällystyskustannuksiin, jotka kohdistuvat vuonna 1992 päättyneeseen rakennustyöhön.

Esitys liittyy valtion talousarvioesitykseen vuodelle 1993 ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Rakennuslain 136 a §:n 1 momentin (671/78) mukaan kunnalla on oikeus saada valtiolta korvausta kauko- tai kauttakulkuliikenteelle tärkeiden katujen tai rakennuskaavateiden ajoradan rakentamisen kustannuksista puolet siitä määrästä, minkä vastaavaa liikennetarvetta tyydyttävän sorapäällysteisen maantien rakentaminen kestopäällysteiseksi on katsottava keskimäärin tulevan kunnassa maksamaan. Liikenneministeriön asiana on kunnan hakemuksesta ratkaista, onko katua tai kaavatietä pidettävä kauko- tai kauttakulkuliikenteelle tärkeänä.

Lisäksi kunnalle voidaan 136 a §:n 4 momentin perusteella myöntää harkinnanvaraista valtionavustusta moottoriajoneuvoliikenteelle tärkeän kadun tai kaavatien ajoradan sekä tällaiseen katuun tai kaavatiehen liittyvän kal-

lirakenteisen sillan, tunnelin, leikkauksen, penkereen, risteysvalojen sekä jalankulku- tai polkupyörätien rakentamiseen. Avustuksen myöntämisestä päättää liikenneministeriö.

Valtionapujärjestelmien uudistamiseen liittyy erillisten järjestelmien määrän vähentäminen. Taloudelliselta merkitykseltään pienehköjen avustusjärjestelmien ylläpito aiheuttaa myönnettävään etuuteen nähden kohtuuttomia hallinnollisia kustannuksia.

Valtiontalouden nykyinen tila huomioonottaen ei erillisille katu- ja rakennuskaavateitä koskeville korvaus- ja avustusjärjestelmille ole olemassa perusteita.

Jos korvausten ja avustusten lakkauttaminen aiheuttaa kunnille erityisiä vaikeuksia, kunnat voivat tarvittaessa hakea valtioneuvostolta harkinnanvaraista avustusta poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi sen mukaan kuin kuntien valtionosuuslain (688/92) 18 §:ssä säädetään.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Tarkoitus on, että vuoden 1992 jälkeen kunnille ei enää myönnetä uusiin katu- ja rakennuskaavatiehankkeisiin harkinnanvaraista valtionavustusta. Kunnille ei myöskään myönnetä vuoden 1993 jälkeen lakisääteistä korvausta katujen ja rakennuskaavateiden päällystämiskustannuksiin. Valtion ja kuntien välinen kustannustenjakko muuttuu mainituilta osin.

Vuoden 1993 talousarvioesityksessä on katu- ja kestopäällystämistä aiheutuvien lakisääteisten korvausten määräksi arvioitu 3 miljoonaa markkaa.

Harkinnanvaraisia valtionavustuksia koskevien liikenneministeriössä jo tehtyjen päätösten

edellyttämät katu- ja rakennuskaavateiden jatkoavustukset on tarkoitettu hoitaa loppuun. Näiden hankkeiden jatkoavustustarpeeksi on arvioitu yhteensä noin 64 miljoonaa markkaa.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993 siten, että kunnilla olisi vuoden 1993 loppuun saakka aikaa hakea lakisääteistä korvausta katujen ja rakennuskaavateiden ajoratojen päällystämiskustannuksista, jotka kohdistuvat vuonna 1992 päättyneeseen rakennustyöhön.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

rakennuslain 136 a §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Täten kumotaan 16 päivänä elokuuta 1958 annetun rakennuslain (370/58) 136 a § sellaisena kuin se on muutettuna 2 päivänä heinäkuuta 1973, 31 päivänä elokuuta 1978 ja 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetuilla laeilla (589/73, 671/78 ja 499/81).

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993. Kunnilla on oikeus kuitenkin 31

päivään joulukuuta 1993 mennessä hakea ja saada liikenneministeriöltä vuonna 1992 päättyneeseen rakennustyöhön kohdistuvia lakisääteisiä korvauksia ajoradan kestopäällystämiskustannuksista. Harkinnanvaraisia valtionavustuksia koskevien liikenneministeriössä ennen lain voimaantuloa tehtyjen päätösten edellyttämät katujen ja rakennuskaavateiden jatkoavustukset maksetaan kunnille valtion talousarviossa tarkoitukseen osoitettujen määrärahojen rajoissa.

Helsingissä 11 päivänä syyskuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ympäristöministeri *Sirpa Pietikäinen*